

KU SAMMENSTILLING

Detaljreguleringsplan for Griegkvartalet, Bergen kommune
PlanID 71220000

FORORD

Denne sammenstillingen oppsummerer resultatene fra konsekvensutredninger utarbeidet i forbindelse med detaljregulering av Griegkvartalet i Bergen kommune. Rapporten er revidert etter justeringer av KU tema anleggsfasen.

Følgende fagtema er utredet:

- Trafikk, mobilitet og logistikk, herunder parkering
- Byrom og byromsbruk
- Kulturmiljø
- Anleggsfasen

Sammenstillingen er utført i samsvar med håndbok for konsekvensutredning M-1941.

Mona Mortensen

Bergen, 26.03.2026

1	Innledning	5
2	Utredningsalternativene	5
2.1	Planprogrammets krav til KU	5
2.2	0-alternativet	7
2.3	Alternativ 1	10
2.4	Alternativ 2	14
2.5	Alternativ 3	17
2.6	Alternativ 4	20
3	Metode.....	23
4	Utredning Trafikk/mobilitet og logistikk, herunder parkering.....	23
4.1	Grunnlagsdata	23
4.2	Verdi, påvirkning og konsekvens	23
4.3	Usikkerheter og risiko.....	24
4.4	Konklusjon og anbefalinger	24
5	Utredning Byrom og byromsbruk	25
5.1	Grunnlagsdata	25
5.2	Verdier	25
5.3	Sammenstilling konsekvenser byrom og byromsbruk.....	25
6	Utredning Kulturmiljø	26
6.1	Grunnlagsdata	27
6.2	Verdier	27
6.3	Sammenstilling og konsekvenser tema kulturmiljø.....	27
7	Utredning Anleggsfasen	28
7.1	Grunnlagsdata	28
7.2	Sammenstilling og konsekvenser tema anleggsfasen	28
8	Sammenstilling KU-temaene.....	30
9	Avbøtende tiltak og videre utvikling av plangrep	30
9.1	Avbøtende tiltak	31
9.2	Videre utvikling av plangrepet.....	32
10	Referanser.....	33
11	Vedlegg	34

1 INNLEDNING

Forslagsstiller har til hensikt å utvikle Griegkvartalet, med visjonen om å skape en arenaklynge av internasjonalt format som skal bli Bergens og Vestlandets kulturelle kraftsenter og samlende møteplass - «for alt og alle». Det skal tilby konserter, musikk og teater i en bredde og kvalitet som Bergen og Vestland i dag ikke har kapasitet eller tilstrekkelige lokaler til. Griegkvartalet vil bestå av Grieghallen, et nytt musikkteater og utstillings- og støttearealer på Edvard Griegs plass og et oppgradert byrom på Edvard Griegs plass og i Nina Griegs gate.

Arealoppsummeringen for tiltaket i et rom og funksjonsprogram fra 2019, og som ble brukt som prinsipp i planinitiativet, legger opp til et nybygg på ca. 17 500 m² brutto BTA. Tiltaket faller dermed inn under tiltak listet opp i Forskrift om konsekvensutredning vedlegg I, nr. 24: *Næringsbygg, bygg for offentlig eller privat tjenesteyting og bygg til allmennyttige formål med et bruksareal på mer enn 15 000 m²*. Det utløser krav om både planprogram og konsekvensutredning, jf. § 6 bokstav b i Forskrift om konsekvensutredning. Tiltaket utløser også krav om konsekvensutredning jf. § 10 Lokalisering og påvirkning på omgivelsene, punkt b): *«truede arter eller naturtyper, verdifulle landskap, verdifulle kulturminner og kulturmiljøer, nasjonalt eller regionalt viktige mineralressurser, områder med stor betydning for samisk utmarksnæring eller reindrift og områder som er særlig viktige for friluftsliv.»* § 8 vurderes ikke å være aktuelt for Griegkvartalet, da tiltaket ikke omfattes av annet lovverk.

I henhold til planprogram vedtatt av Byrådet den 25. mai 2023, er følgende temaer utredet:

Utredningstema	Metode for utredning	Utredet/fagansvarlig
Trafikk/mobilitet og logistikk, herunder parkering	M-1941	Siv.Ing. Helge Hopen
Byrom og byromsbruk	M-1941	Vill Plan
Kulturmiljø	M-1941	Vill Plan
Anleggsfasen	Kvalitativ vurdering	Erstad & Lekven, Vill Plan
Sammenstilling	M-1941	Vill Plan

Iht. KU forskriftens § 17 er det et krav om å lage et ikke- teknisk sammendrag av fagutredningene, tilpasset lesere som ikke har faglig kompetanse innenfor de utredete fagområdene. Presentasjonen skal være beslutningsrelevant og gi det faglige grunnlaget for ansvarlig myndighet.

Denne rapporten skal svare ut dette kravet. Det er lagt vekt på følgende:

- Verdier og viktigste utfordringer innenfor planområdet
- Påvirkningen en utvikling av et musikkteater på Edvard Griegs plass kan medføre
- Presentasjon av konsekvens og rangering av alternativer

2 UTREDNINGSSALTERNATIVENE

2.1 Planprogrammets krav til KU

Det er utarbeidet fagrapporter for tema Trafikk, mobilitet, logistikk herunder parkering, Byrom og byromsbruk samt Kulturmiljø. For tema Anleggsfasen er det utarbeidet et notat. Dette oppfyller kravene i vedtatte planprogram.

Planprogrammet setter krav om at det skal utredes tre alternativer:

«Disse skal vurderes opp mot 0-alternativet (dagens situasjon). For å kunne konsekvensutrede alternativene legges det vekt på å vise de prinsipielle forskjellene mellom alternativene.»

De tre alternativene som innebærer utvikling, skal vurderes på volum-nivå. I konsekvensutredningen skal virkningene som alternativene kan gi for de utredningspliktige temaene, utredes».

I samråd med Plan- og bygningsetaten er det bestemt at også et 4. alternativ skal konsekvensutredes, for å kunne sammenligne et prinsipp som speiler/viser planforslaget.

De fire alternativene representerer da disse fire prinsipielle løsningene for et nytt musikkteater, hvorav alternativ 1 og 4 også inkluderer utstillings- og støttearealer:

Alternativene	Prinsipielle forskjeller
Alternativ 0 (dagens situasjon)	<p>På Edvard Griegs plass står to adkomstbygg med rømningsheis til et underjordisk parkeringsanlegg. Vareheis, logistikkområde og rømningstrapp tilknyttet adkomstbygget nærmest Strømgaten. Parkeringsanlegget går over 2 etasjer i tillegg til en mesanin. Parkeringsarealene brukes også som utstillings- og støtteareal. Det er nedkjøringsramper til kjelleren fra Lars Hilles gate og i Nina Griegs gate og en utkjøringsrampe ut i Strømgaten.</p> <p>BTA: <i>Under bakken: Ca. 8.750 m²</i> <i>Åpent areal under bakken: Ca. 130 m²</i> <i>Over bakken: Ca. 750 m²</i> <i>Areal totalt: Ca. 8.750 m²</i></p>
Alternativ 1	<p>Nytt musikkteater med utstillings- og støtteareal etableres ved å utvide eksisterende byggegrop og med et nytt bygg over bakken. Byggeriet over bakken vil romme deler av salen, scenetårn og publikums-/logistikkfunksjoner. Utstillings- og støttearealer etableres i sin helhet under Edvard Griegs plass i ny byggegrop. Inngang via et nedsenket amfi på Edvard Griegs plass. Vareheis/rømningstrapp til utstillings- og støttearealer etableres foran Nygård skole.</p> <p>BTA: <i>Under bakken: Ca. 15.000m²</i> <i>Åpent areal under bakken: Ca. 300m²</i> <i>Over bakken: Ca. 3.000 m²</i> <i>Areal totalt: Ca. 18.300 m²</i></p>
Alternativ 2	<p>Nytt musikkteater etableres ved å utvide eksisterende byggegrop og med et nytt bygg over bakken. Byggeriet over bakken vil romme deler av salen, scenetårn og publikums-/logostikkfunksjoner. Inngang via et nedsenket amfi på Edvard Griegs plass.</p> <p>BTA: <i>Under bakken: Ca. 10.500m²</i> <i>Åpent areal under bakken: Ca. 300m²</i> <i>Over bakken: Ca.3.000 m²</i> <i>Areal totalt: Ca. 13.800 m²</i></p>
Alternativ 3	<p>Nytt musikkteater etableres ved å utvide eksisterende byggegrop vesentlig, slik at mesteparten av det nye bygget blir liggende under bakken. Kun scenetårn og rømningstrapp vil rage over bakken. Inngang via Grieghallen.</p> <p>BTA: <i>Under bakken: Ca. 12.300 m²</i> <i>Åpent areal under bakken: Ca. 0 m²</i> <i>Over bakken: Ca.1.150 m²</i> <i>Areal totalt: Ca. 13.500 m²</i></p>

Alternativ 4	<p>Nytt musikkteater med utstillings- og støtteareal etableres ved å utvide eksisterende byggegrop og med et nytt bygg over bakken. Byggeriet over bakken vil romme deler av salen, scenetårn og publikums-/logostikkfunksjoner. Utstillings- og støttearealer etableres i sin helhet under Edvard Griegs plass i ny byggegrop. Inngang via en separat inngang på Edvard Griegs plass. Vareheis/rømningsstrapp utstillings- og støttearealer etableres foran Nygård skole.</p> <p>BTA: <i>Under bakken: Ca. 15.000 m²</i> <i>Åpent areal under bakken: Ca. 0 m²</i> <i>Over bakken: Ca. 3.000 m²</i> <i>Areal totalt: Ca. 18.000 m²</i></p>
--------------	---

For å svare ut kravene i planprogrammet er det utarbeidet diagrammer som viser fotavtrykk og snitt av de fire alternativene samt dagens situasjon.

Det er i tillegg utarbeidet visualiseringer som illustrerer alternativenes volum for å kunne svare ut utredningsprogrammets krav om vurdering av nær- og fjernvirkninger for temaene byrom- og byromsbruk samt kulturmiljø.

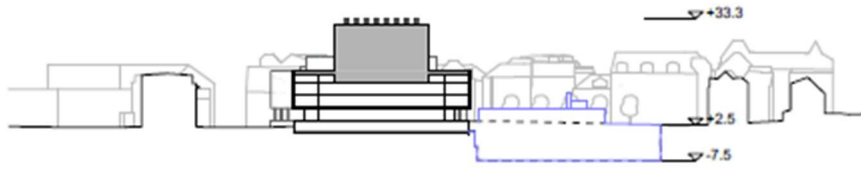
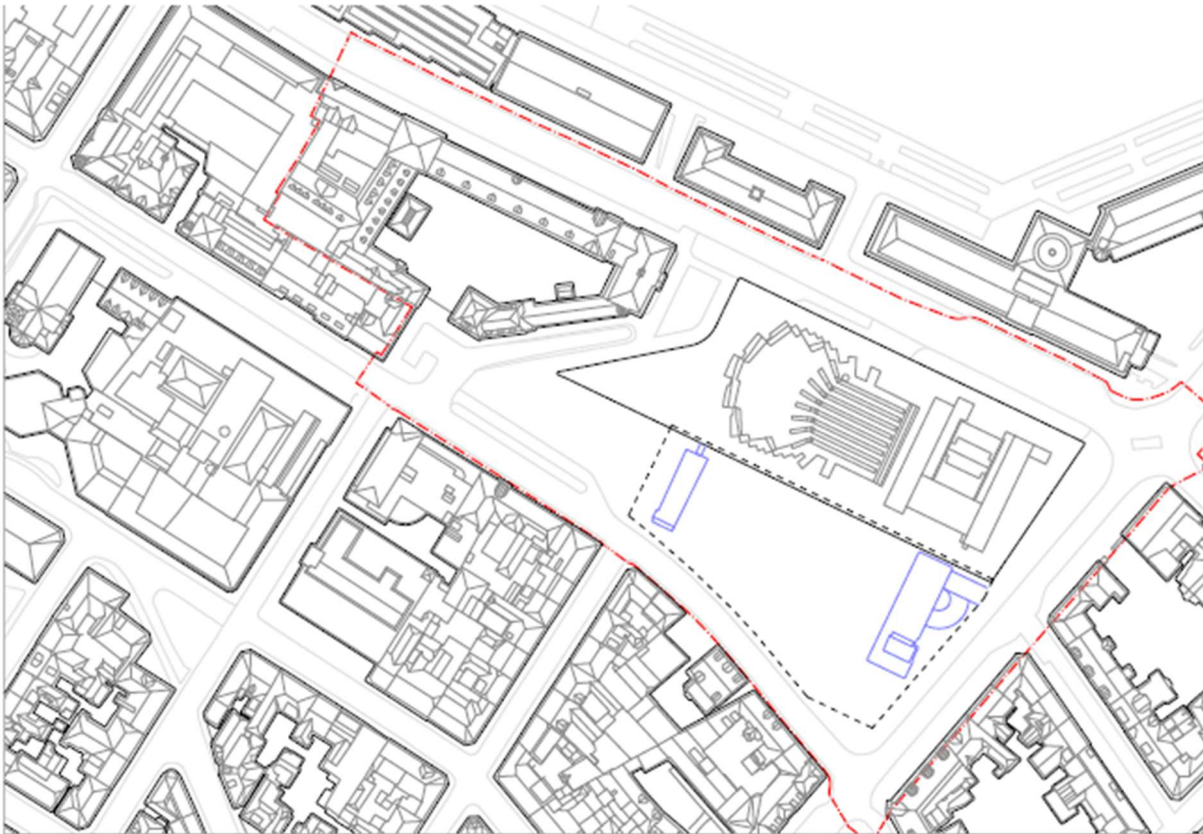
Etter innspill fra Bergen kommune viser alle illustrasjoner et volum-prinsipp uten arkitektoniske elementer. De tegnede volumene viser mulighetsrommet som prinsippet gir: innenfor dette fotavtrykket, innenfor denne høyden og dybden kan et nytt musikkteater etableres. Volumet sier altså ikke noe om musikkteaterets arkitektoniske form og uttrykk.

2.2 0-alternativet

0-alternativet skal beskrive den sannsynlige utviklingen av området dersom planen eller tiltaket ikke blir gjennomført og utgjør sammenligningsgrunnlaget for alternativene, i henhold til forskriften til konsekvensutredning § 20 – «beskrivelse av miljøtilstanden»; et nullalternativ skal beskrives med en redegjørelse for miljøtilstand og hvordan miljøet antas å utvikle seg dersom planen ikke gjennomføres.

Utredningsområdet er et område med en urban kontekst, som generelt må ansees som «ferdig» utbygd. Dette avspeiles i KPA2018, i kommuneplanens samfunnsdel, i kommunedelplan sentrum og i gjeldende reguleringsplan for området. I den grad det er rom for utvikling, skal foreslåtte tiltak være i tråd med Bergen kommunes strategier for gå-byen, kommunedelplan for blågrønn infrastruktur i Bergen, sykkelstrategi, kulturmiljøplan og arkitektur + og byformingstrategi, fredningsforskrifter mm. Prinsippene i dagens situasjon som skal sammenlignes med alternativene 1-4 vises i skissene under.

Dagens situasjon	BTA	Arealformål
Under bakken	Ca. 8.750 m ²	Parkeringsanlegg over 2 etasjer og en mesaninetasje. Anlegget brukes også som utstillings- og støtteareal.
Åpent areal under bakken	Ca. 130 m ²	Nedkjøringsrampe fra Lars Hills Gate og utkjøringsrampe mot Strømgaten. Nedkjøringsrampe i Nina Griegs gate.
Over bakken	Ca. 750 m ²	Adkomstbygg med rømningsstrapp og publikumsheis sentralt på plassen. Vareheis, logistikkområde og rømningsstrapp adkomstbygg mot Strømgaten.
Areal totalt	Ca. 8.750 m ²	Parkeringsanlegg over 2 etasjer og en mesaninetasje. Anlegget brukes også som utstillings- og støtteareal.

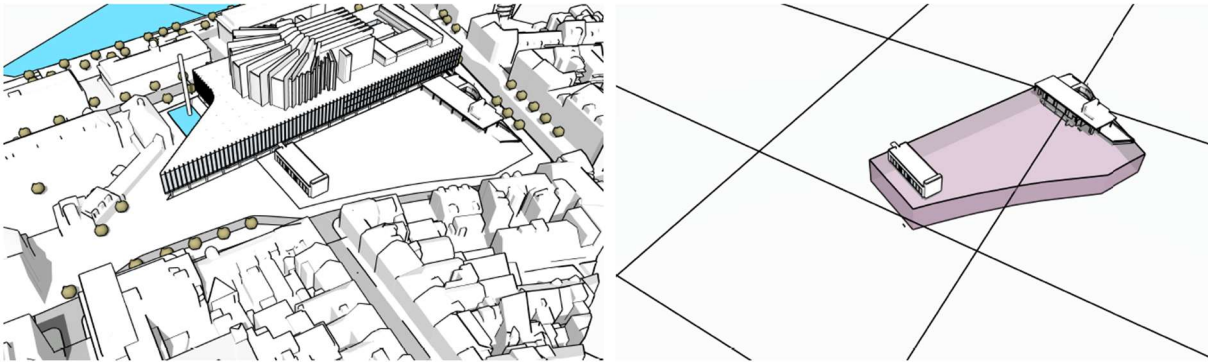

Tverrsnitt

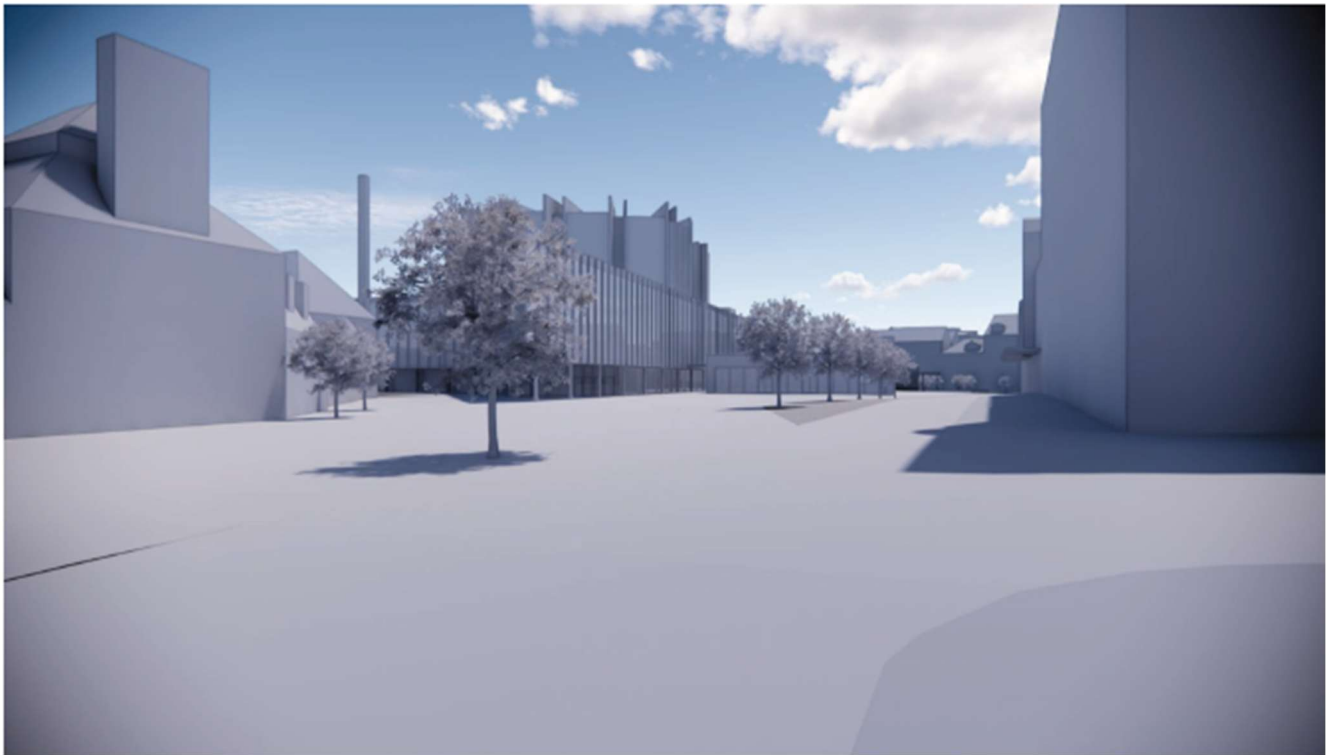

Lengdesnitt

Figur 2-1 Situasjonsplan og snitt dagens situasjon.

Figur 2-2 Dagens situasjon. T.v.: To mindre bygg på Edvard Griegs plass som gir adgang til parkeringskjelleren, utgjør dagens fotavtrykk. Strek rundt byggene viser eksisterende byggegrupp. T.h.: Perspektivet viser dagens situasjon over og under bakken.

Figur 2-3 Perspektiv fra Nygårdsgaten/Nina Griegs gate sett mot øst.

Figur 2-4 Bergen sentrum sett fra Fjellsiden

2.3 Alternativ 1

I planprogrammet er alternativ 1 beskrevet som følger:

«Alternativ 1 er å utvikle arenaklyngen Griegkvartalet med følgende funksjonsprinsipp:

- Det etableres et nytt musikkteater egnet for ulike typer framvisninger og som samtidig ivaretar strenge krav til akustisk kvalitet. Nødvendige hovedfunksjoner er sal, scene, sidescener, bakscene, underscene, orkestergrav, scenetårn og sceneloft. Bygget er delvis nedbygd og har sammenknytningspunkter til Grieghallen.
- I tillegg legges det opp til et nytt underjordisk utstillings- og støtteareal under den vestlige delen av Edvard Griegs plass som vil erstatte dagens utstillingsareal.
- Edvard Griegs plass (oppå bakken) vil videreutvikles som byrom. Herunder vurderes muligheten for å innlemme deler av Nygård skole (fløyen langs Nina Griegs gate samt gårdsplassen) for å få et helhetlig og inkluderende byrom.
- Eksisterende parkeringsanlegg (Grieg-park) fjernes.

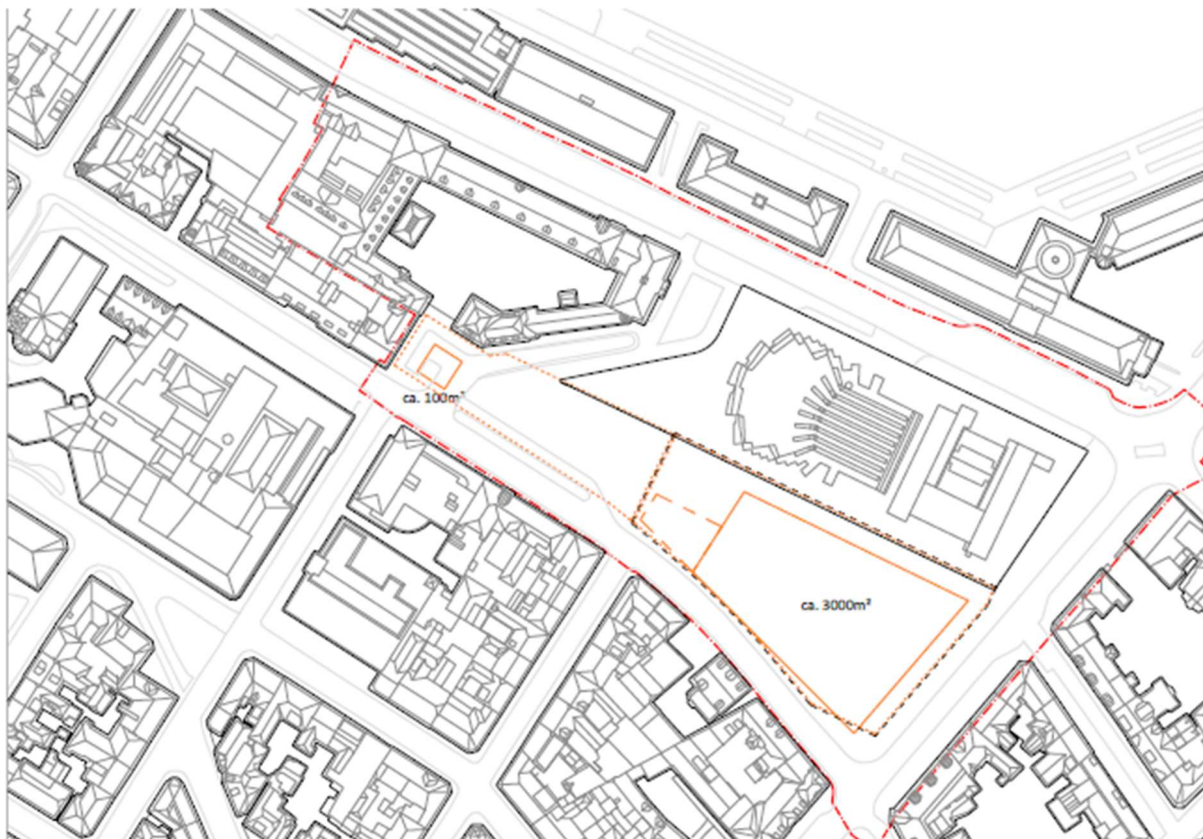
Dette alternativet viser et nytt musikkteater som tilfredsstillende internasjonale krav til en kulturarena av mellomstort format for musikkteater, opera, ballett, dans og konserter mm. Løsningen oppfyller forslagstillers intensjoner for en ny kulturarena og er gjennomførbar ift. prosjektets økonomi.»

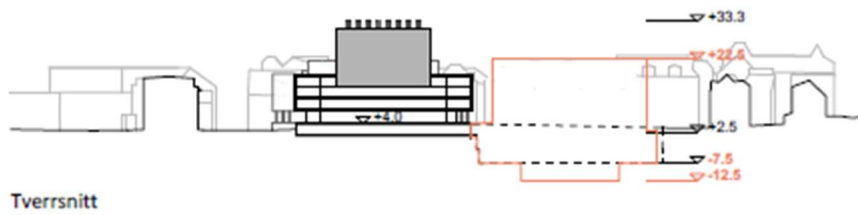
Alternativet har et separat inngangsparti i vestenden av det nye musikkteateret med adkomst fra et nedsenket areal. Det nedsenkede arealet er utformet som et amfi.

Varelevering til scenene skjer på Edvard Griegs plass på et areal mellom Grieghallen og musikkteateret.

Varelevering til utstillings- og støttearealene er lagt til et eget bygg for vareheis og rømningstrapp i Nina Griegs gate, mellom Nygårdsgaten og porten inn til Nygård skole.

Parkeringsanlegget GriegGarasjen erstattes av det nye musikkteateret. Inn- og utkjøringsrampene i Lars Hilles gate og i Strømgaten samt nedkjøringsrampe til Grieghallens kjeller fra Nina Griegs gate fjernes.

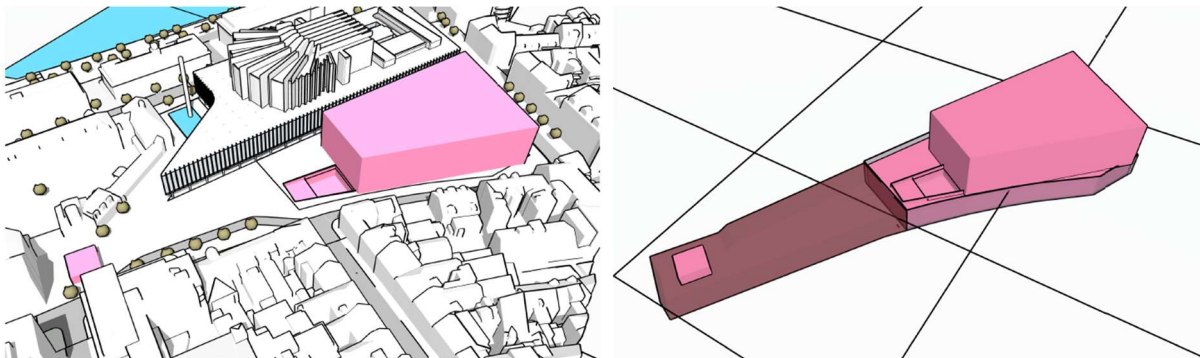

Tversnitt

Lengdesnitt

Figur 2-5 Situasjonsplan og snitt alternativ 1. Stiplet rød linje viser varslingsgrense, svart stiplet linje viser dagens byggegrop, oransje heltrukken linje viser arealet som beslaglegges av alternativet.

Figur 2-6 Alternativ 1. T.h.: Fotavtrykk i alternativ 1 markert med rosa. Volum over bakken rommer scenetårn samt servicefunksjoner i tilknytning til musikkteateret. Inngang via et nedsenket amfi nordvest for bygget. I tillegg vareheis/trapp til utstillings- og støttearealer foran inngangen til Nygård skole. Strek rundt bygget viser eksisterende byggegrop. T.v: Perspektivet viser bygg over og under bakken (markert med mørk rosa) samt utstillings- og støtteareal under bakken (markert med burgunder farge). Areal markert med lilla viser eksisterende byggegrop.

Figur 2-7 Perspektiv fra Nygårdsgaten/Nina Griegs gate sett mot øst.

Figur 2-8 Prinsipp-illustrasjon fjernvirkning alternativ 1.

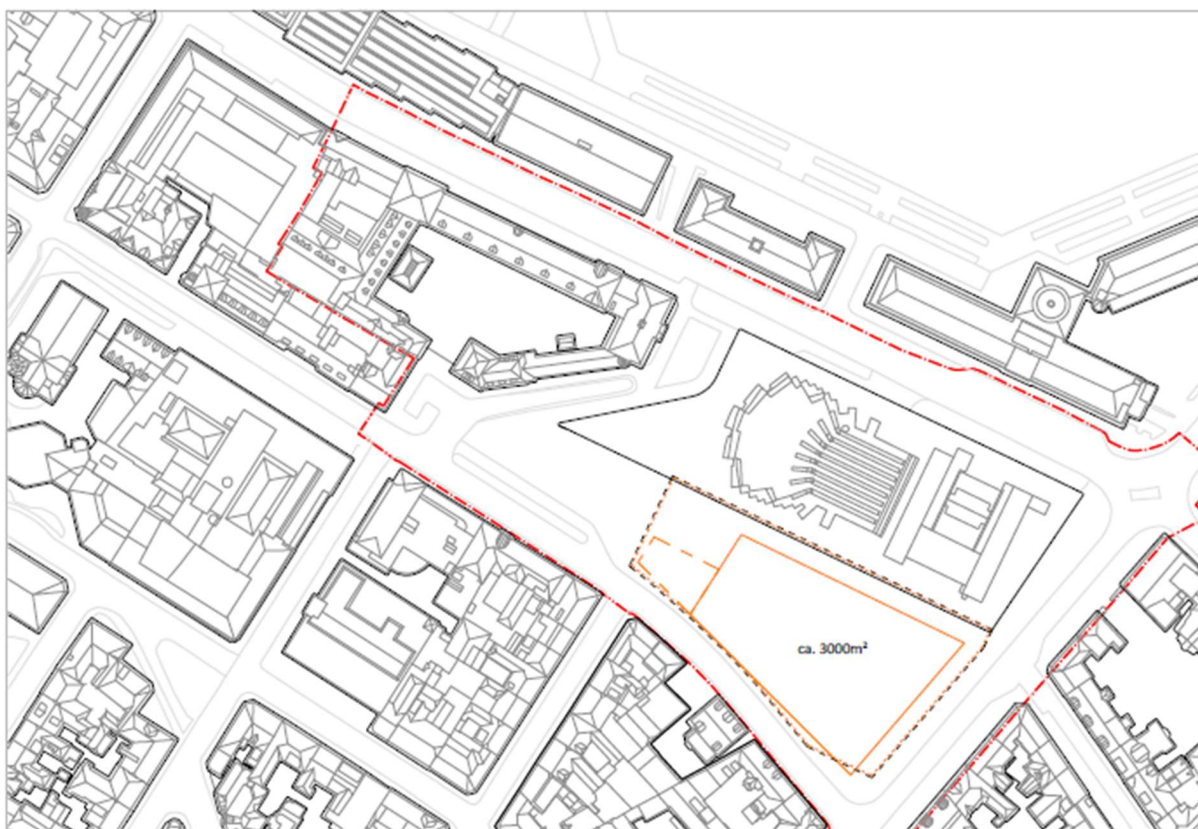
2.4 Alternativ 2

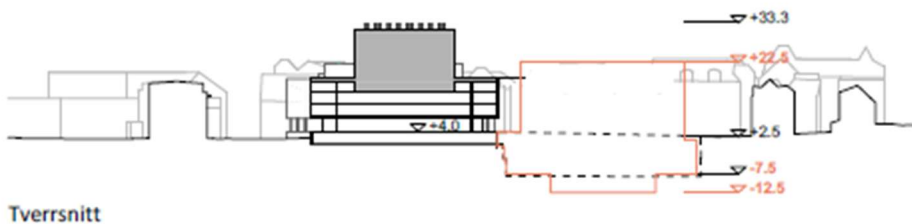
I planprogrammet er alternativ 2 beskrevet som følger:

«Alternativ 2 er som alternativ 1, men uten utstillings- og støttearealer. Alternativet oppfyller i utgangspunktet målet for et nytt musikkteater, men det må undersøkes nærmere hvorvidt dette alternativet kan fungere uten utstillings- og støttearealer, mht. både logistikk, publikumsinngang, prosjektøkonomi, etc.»

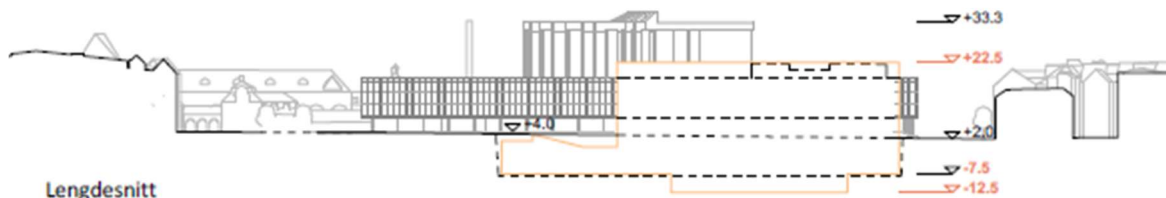
Varelevering til scenene skjer på Edvard Griegs plass på et areal mellom Grieghallen og musikkteateret.

Alternativet er likt alternativ 1, men utredes uten utstillings- og støttearealer. Det er derfor ikke behov for separat varelevering og denne funksjonen tas ikke med i alternativet.

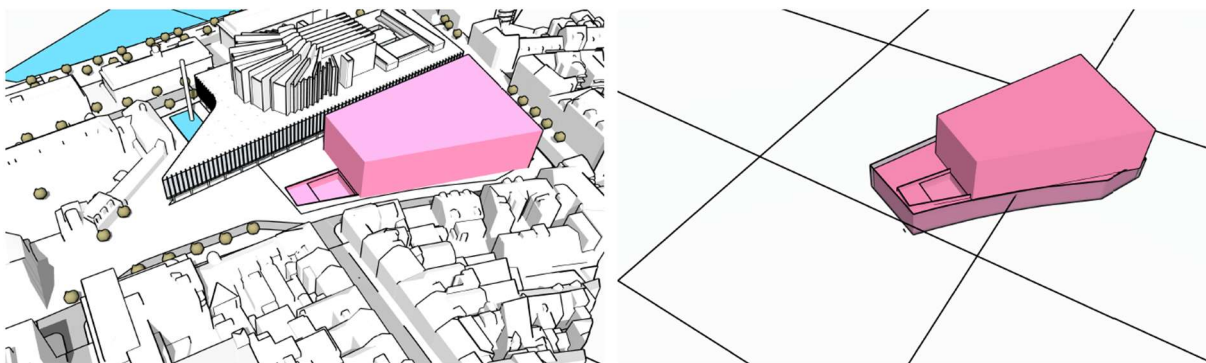

Tverrsnitt

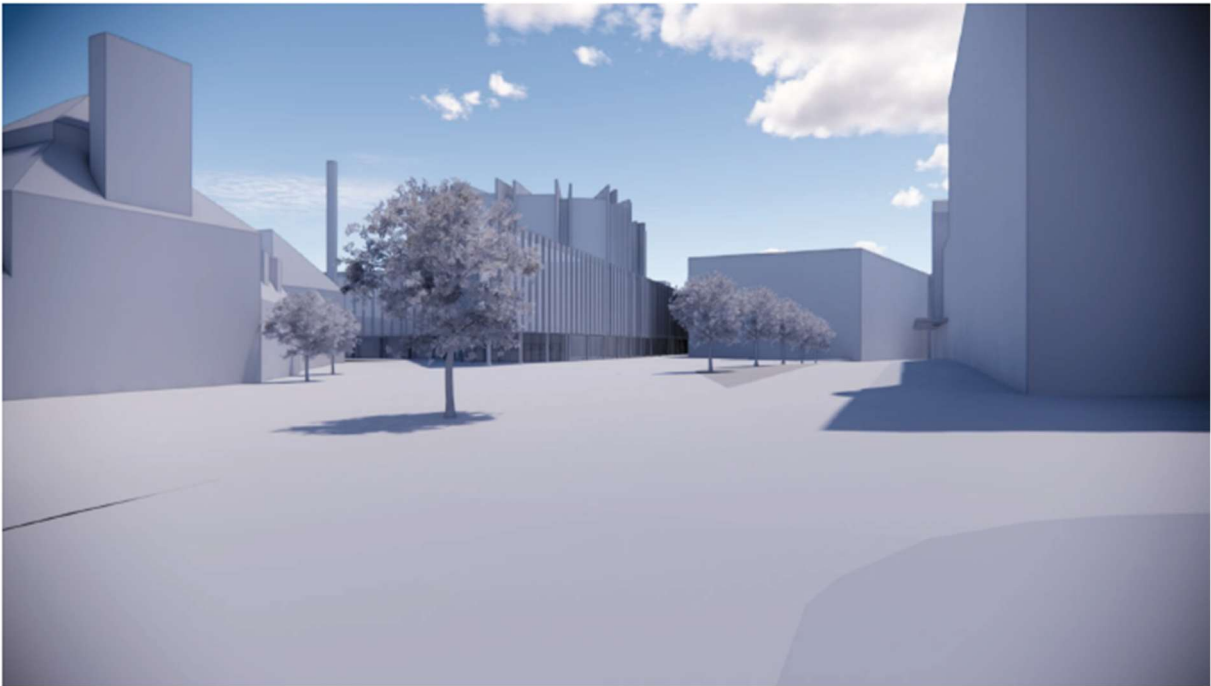

Lengdesnitt

Figur 2-9 Situasjonsplan og snitt alternativ 2. Stiplet rød linje viser varslingsgrense, svart stiplet linje viser dagens byggegrep, oransje heltrukket linje viser arealet som beslaglegges av alternativet.

Figur 2-10 Alternativ 2. T.v.: Fotavtrykk alternativ 2 markert med rosa. Volum over bakken rommer scener og scenetårn samt servicefunksjoner i tilknytning til musikkteateret. Inngang via et nedsenket amfi nordvest for bygget. T.h.: Perspektivet viser bygg over og under bakken (markert med rosa). Areal markert med lilla viser eksisterende byggegrep.

Figur 2-11 Perspektiv fra Nygårdsgaten/Nina Griegs gate sett mot øst.

Figur 2-12 Fjernvirkning alternativ 2

2.5 Alternativ 3

I planprogrammet er alternativ 3 beskrevet som følger:

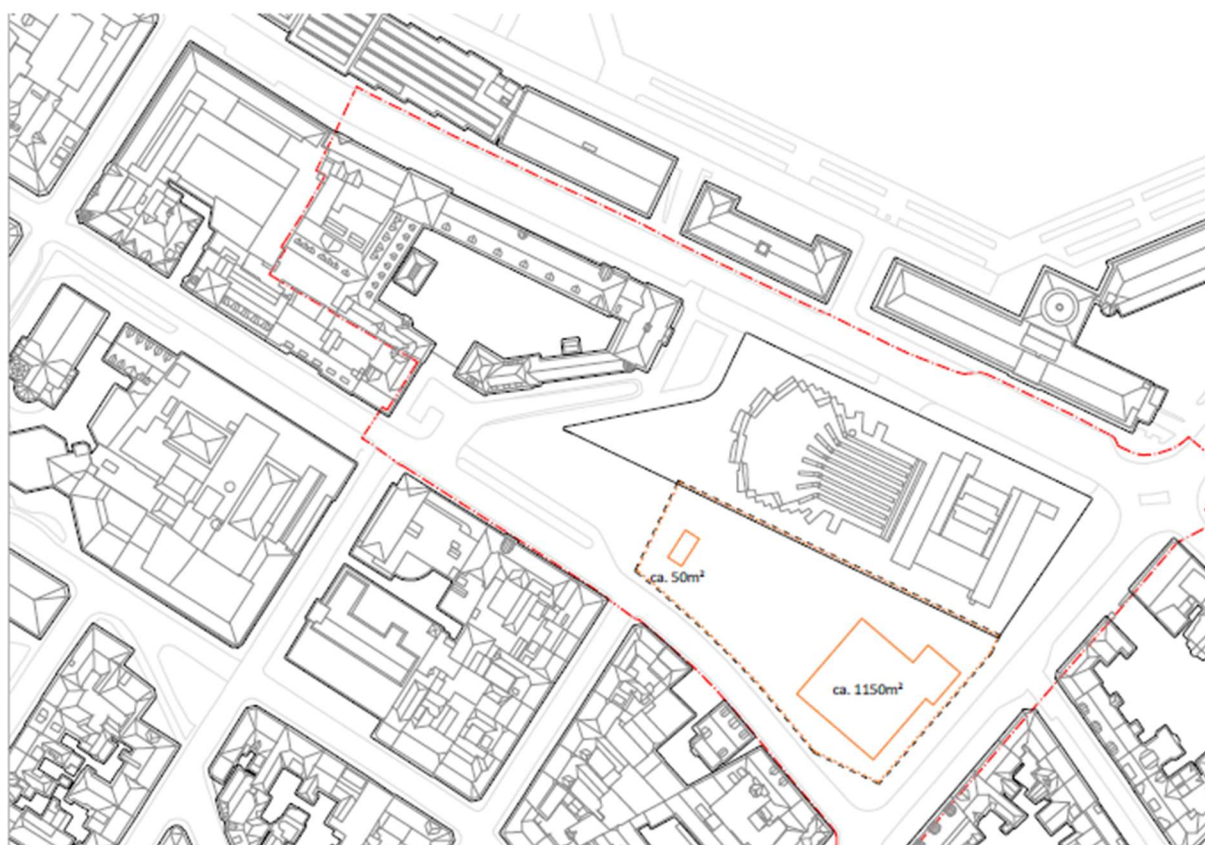
«I alternativ 3 skal det søkes å finne et nedskalert musikkteater-bygg både over og under bakken. Det skal vurderes å løse hele bygget innenfor det arealet som allerede er utgravd knyttet til eksisterende p-etasje (GriegPark), ev. med en minimal utvidelse. Hvordan dette alternativet vil oppfylle mål og krav for et nytt musikkteater, må undersøkes nærmere i konsekvensutredningen.»

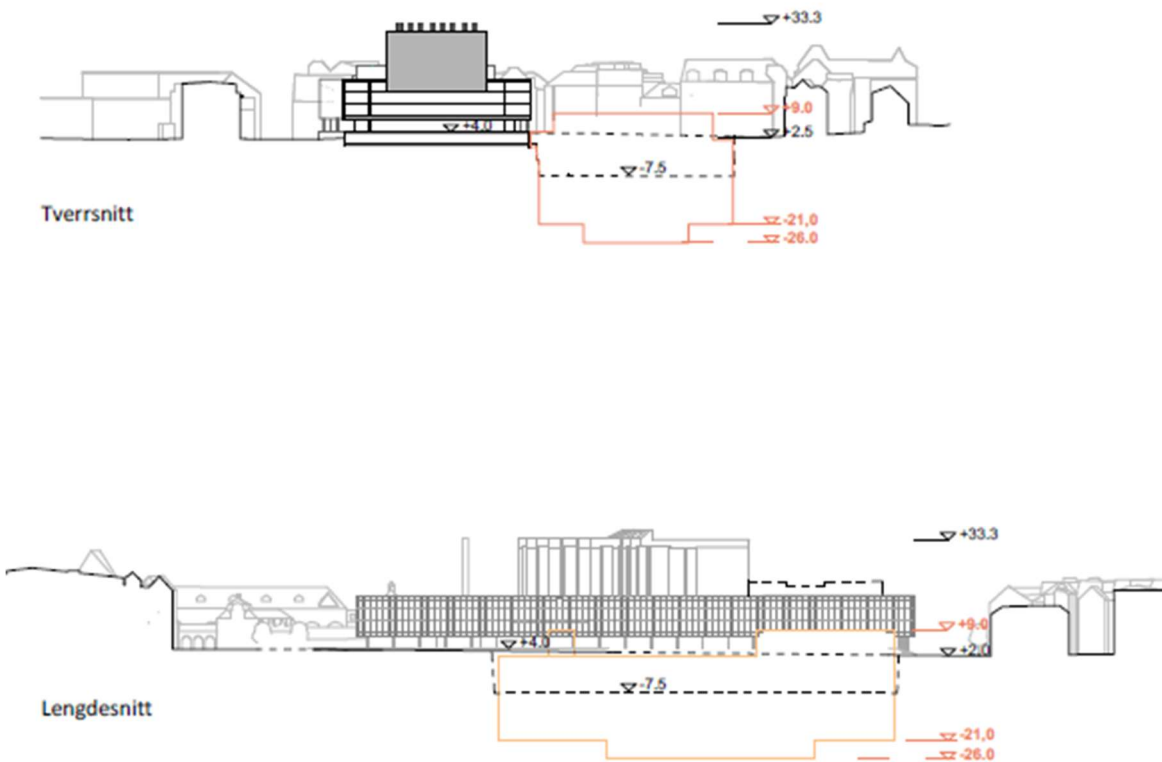
I samråd med kommunen er «nedskalert» illustrert **som et volum bestående av kun de helt nødvendige scenefasiliteter der så mye som mulig er nedsenket under bakken. Kun scenetårnet rager over bakken.** Utstillings- og støtteareal utgår.

I KU-alternativ 3 vil inngangspartiet til det nye musikkteateret være felles med Grieghallen fra bakkeplan. Fra foajéen i Grieghallen blir besøkende ledet ned under bakken via trapper/heis og inn i det nye musikkteateret.

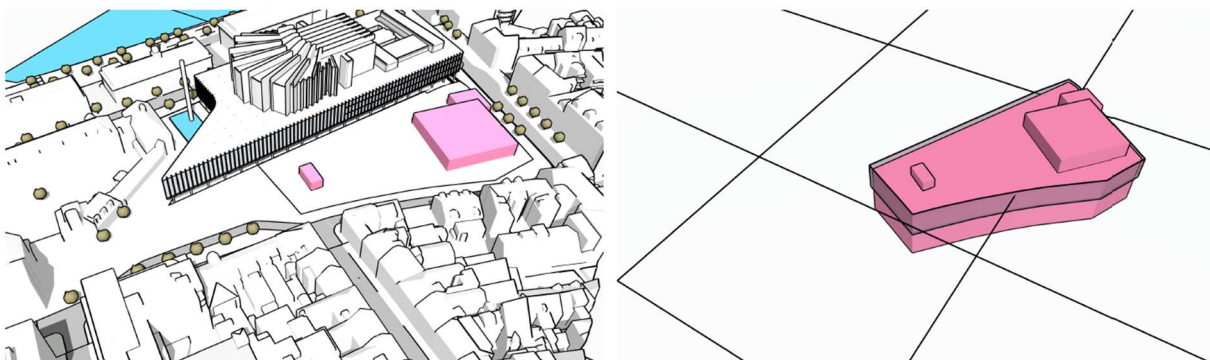
Varelevering til scenene skjer på Edvard Griegs plass på et areal mellom Grieghallen og musikkteateret.

Ettersom alternativet utredes uten utstillings- og støttearealer, er det ikke behov for separat varelevering og denne funksjonen tas ikke med i alternativet.

Figur 2-13 Situasjonsplan og snitt alternativ 3. Stiplet rød linje viser varslingsgrense, svart stiplet linje viser dagens byggegrop, oransje heltrukken linje viser arealet som beslaglegges av alternativet..

Figur 2-14 Alternativ 3. T.v.: Fotavtrykk alternativ 3 markert med rosa. Volum over bakken rommer scenetårn. Inngang via et separat bygg nordvest for det nye musikkteateret. T.h.: Perspektivet viser bygg over og under bakken (markert med mørkrosa). Areal markert med lilla viser eksisterende byggegrop, det lyserosa viser nødvendig utvidelse av byggegropen.

Figur 2-15 Perspektiv fra Nygårdsgaten/Nina Griegs gate sett mot øst.

Figur 2-16 Fjernvirkning alternativ 3

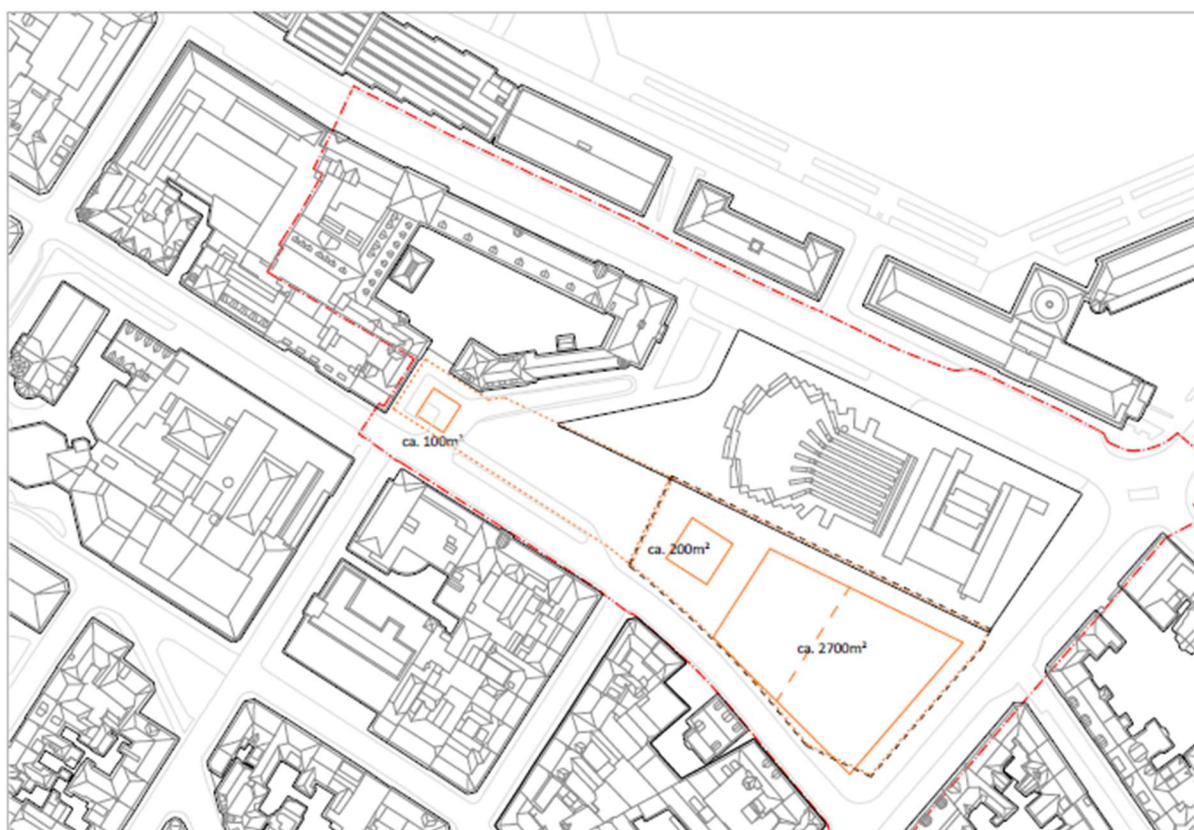
2.6 Alternativ 4

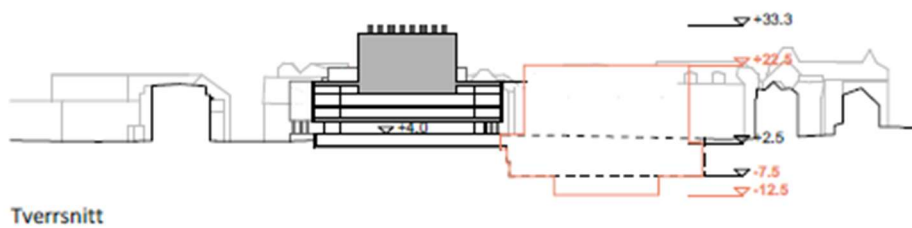
Gjennom prosessen fram til et planforslag, er tiltakshaver og plan- og bygningsetaten blitt enige om at det skal utredes et alternativ 4. Intensjonen er å utrede et prinsipp som representerer planforslaget med nytt musikkteater og utstillings- og støtterealer, i motsetning til alternativ 3 som representerer et prinsipp der mesteparten av konstruksjonen ligger under bakkenivå og heller ikke har utstillings- og støtterealer.

Varelevering til scenene skjer på Edvard Griegs plass på et areal mellom Grieghallen og musikkteateret.

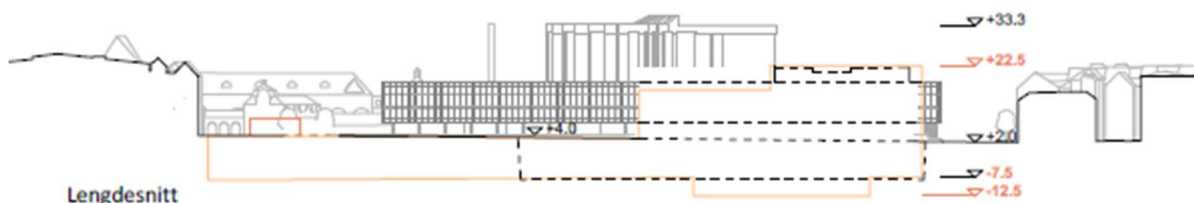
Varelevering til utstillings- og støtterealene er lagt til et eget bygg for vareheis og rømningstrapp i Nina Griegs gate, mellom Nygårdsgaten og porten inn til Nygård skole.

KU-alternativ 4 vil ha et separat inngangsparti på Edvard Griegs plass.

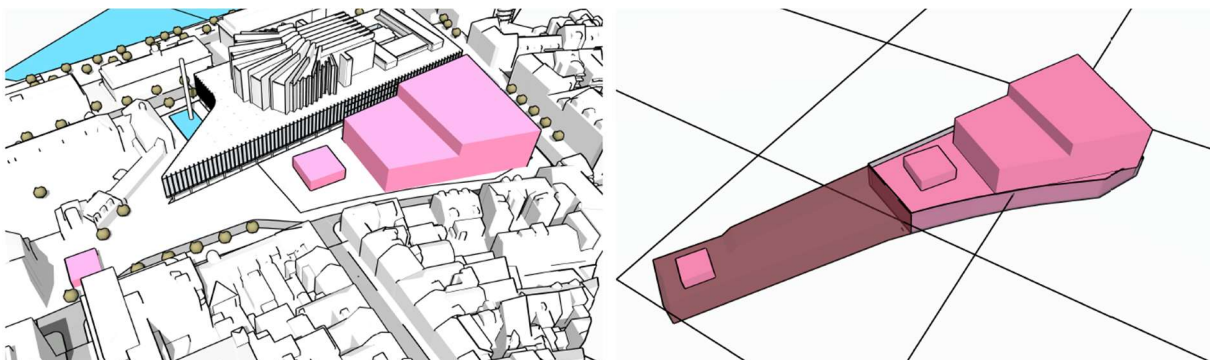

Tverrsnitt

Lengdesnitt

Figur 2-17 Situasjonsplan og snitt alternativ 4. Stiplet rød linje viser varslingsgrense, svart stiplet linje viser dagens byggegrupp, oransje heltrukken linje viser arealet som beslaglegges av alternativet.

Figur 2-18 Alternativ 4. T.v.: Fotavtrykk alternativ 4. Rosa volum over bakken rommer scener og scenetårn samt servicefunksjoner i tilknytning til musikkteateret. Inngang via et separat inngangsparti nordvest for musikkteateret. I tillegg inngang til utstillings- og støttearealer foran inngangen til Nygård skole. T.h.: Perspektivet viser bygg over og under bakken (markert med mørk rosa) samt utstillings- og støtteareal under bakken (markert med burgunder farge). Areal markert med lilla viser eksisterende byggegrupp.

Figur 2-19 Perspektiv fra Nygårdsgaten/Nina Griegs gate sett mot øst.

Figur 2-20 Fjernvirkning alternativ 4

3 METODE

Metodisk gjennomføring av alle utredningene er, så langt det har vært hensiktsmessig, lagt opp etter Miljødirektoratets veileder M-1941. Siden veilederen er tilpasset miljøfaglige tema har det vært nødvendig å tilpasse metodikken benyttet i fagrapporten for tema trafikk/mobilitet, logistikk, herunder parkering samt tema anleggsfasen. Det vises til fagtematiske rapporter for ytterligere beskrivelse av metode.

4 UTREDNING TRAFIKK/MOBILITET OG LOGISTIKK, HERUNDER PARKERING

Deltema trafikk, mobilitet og logistikk, inkl. parkering, er beskrevet som følger i planprogrammet:

«Under dette temaet utredes forhold som innebærer bevegelse eller forflytting av varer, tjenester og mennesker innen planområdet og et relevant influensområde. Logistikk for lasting og lossing til Grieghallen og eksisterende messearealer oppleves av dagen brukere av Griegkvartalet som meget god. Alternative inn- og utkjøringer samt varelevering må utredes i lys av trafikkforholdene og -sikkerheten i og rundt planområdet, og for logistikk løsninger knyttet til varelevering. Edvard Griegs plass benyttes både av myke trafikanter og av tunge transportkjøretøy. Det er særlig forholdene på Edvard Griegs plass og gatenettet rundt som må utredes, men det kan i tillegg være aktuelt å vurdere tiltakets konsekvenser innen et større influensområde. Det er viktig å følge opp føringene som er gitt av KDP sentrum og KPA for utforming og plassering av bygg i tett by, særlig med tanke på å ivareta viktige gangforbindelser.

Dagens parkeringsanlegg betjener besøkende til sentrum både på dagtid og på kveldstid. P-anlegget har vært premissgivende for mange tillatte tiltak i denne delen av byen. Derfor må konsekvenser ved planlagt fjerning av p-plasser i Bygarasjen mfl. utredes for et influensområde som omfatter relevante deler av sentrum. I dette er konsekvens for handicapparkering et viktig tema.»

4.1 Grunnlagsdata

Hovedkilder for konsekvensvurderingene knyttet til trafikk, mobilitet, logistikk og parkering er «Trafikkplan sentrum» (temaplan datert 26.04.2022) og «Samferdselsutredning Nygårdstangen» (datert 01.03.2024). Ellers legges det til grunn overordnede mål og strategier knyttet til trafikkutvikling, mobilitet og parkering i byområdet. Data om trafikkmengde, ulykkesdata etc. er hentet fra Nasjonal veidatabank (Statens vegvesen). For å få et best mulig grunnlag for å vurdere konsekvenser for deltema mobilitet, er det utført flere målinger av de enkelte trafikantgruppenes bruk av gater og plasser i planområdet i ulike trafiksituasjoner. Utarbeidede tegninger av fotavtrykk og bredder i ulike snitt for de ulike utbyggingsalternativene inkl. sporingskurve for varelevering med store kjøretøy har gitt informasjon om tiltakets fysiske dimensjoner. Det vises til fagrapporten for ytterligere informasjon.

4.2 Verdi, påvirkning og konsekvens

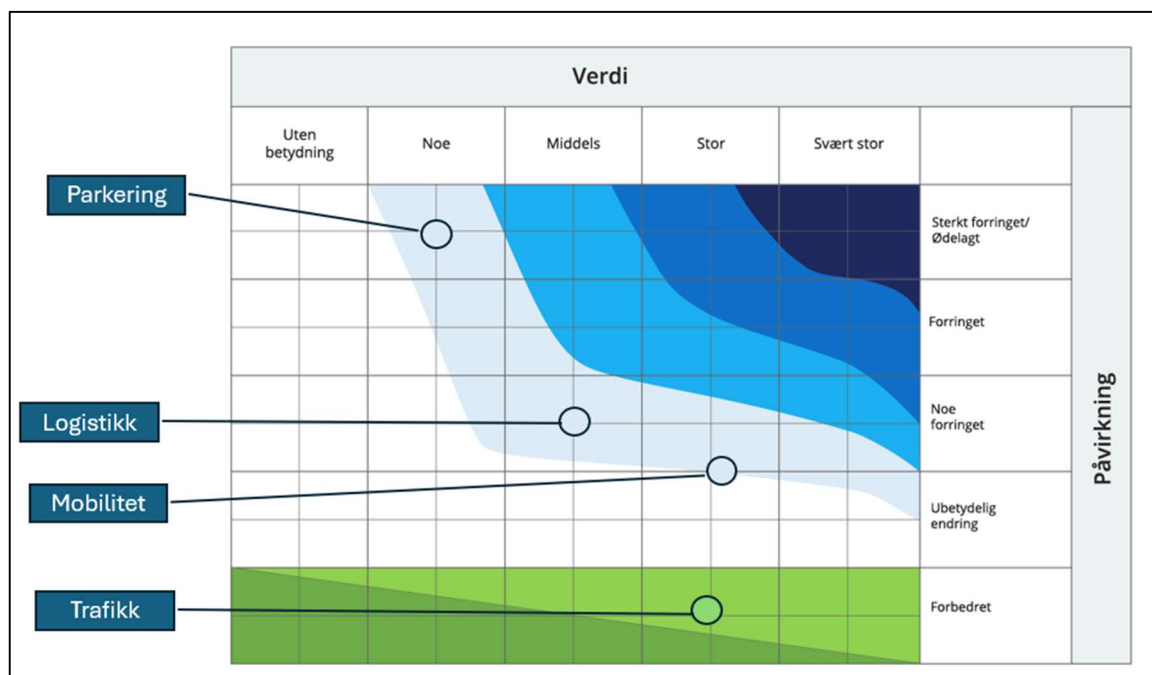
Fagtemaet er delt inn i fire deltemaer som har svært ulike problemstillinger, som gir ulike vurderinger av verdi, påvirkning og konsekvensgrad.

For deltema Parkering handler det om at tiltaket medfører at eksisterende parkeringsanlegg GriegGarasjen legges ned. Konsekvensene av dette er vurdert i et overordnet byplanperspektiv, der det på den ene siden er behov for parkering til å gi god tilgjengelighet til handels- og kulturtilbudene i Bergen sentrum, mens det på den annen side er et overordnet mål om å begrense biltrafikk og styrke kollektivtrafikk, sykkel og gange.

For deltema Trafikk er påvirkningen av tiltaket knyttet til at parkeringsanlegget forsvinner og det blir redusert trafikkbelastning i gatenettet rundt Grieghallen. Dette gir en positiv for planområdet endring sammenlignet med dagens situasjon.

For deltema Logistikk vil tiltaket redusere plass/byrom til varelevering, og det blir en mer kompakt logistikkzone der det blir nødvendig med effektivisering og strengere styring av trafikkstrømmene.

For deltema Mobilitet er påvirkningen av tiltaket begrenset ved at nybygget etableres på den delen av Edvard Griegs plass som har lavest gangtrafikk og som i dag også benyttes som logistikkzone og gangtilkomst til parkeringsanlegget. Gangtrafikken til/fra parkeringsanlegget forsvinner når anlegget legges ned, og øvrige trafikkstrømmer som påvirkes av tiltaket er relativt sett små, og har alternative gangforbindelser. Trafikksikkerhet og trygghetsfølelse er godt ivaretatt gjennom en oppstrammet og tydeligere logistikkzone uten behov for rygging i soner med gange/opphold av myke trafikanter.

Figur 4-1. Oppsummerende illustrasjon av verdi, påvirkning og konsekvens for de fire deltemaene.

Alternativ 3 og 4 er vurdert å ha litt mindre negativ konsekvens enn Alternativ 1 og 2 pga. noe bedre forhold knyttet til mobilitet, dvs. nærmere ubetydelig konsekvens (0) enn Alternativ 1 og 2.

Alternativ 3 og 4 er derfor rangert foran Alternativ 1 og 2 for fagtemaene parkering, trafikk, logistikk og mobilitet samlet sett.

4.3 Usikkerheter og risiko

Det er ikke identifisert store usikkerhetsfaktorer knyttet til konsekvensvurderingene som er avgjørende for rapportens hovedkonklusjoner. For deltema Parkering, Trafikk og Logistikk handler det i stor grad overordnede/strategiske vurderinger der det ikke er klare «fasitsvar». De mer konkrete og mest betydningsfulle konsekvensvurderingene på bakgrunn av verdivurderingene, er for deltema Mobilitet. Her er det lagt et stort arbeid i å fremskaffe et grundig underlag for vurderingene gjennom omfattende målinger og analyser ved hjelp av programmet GoodVision. Dette har bidratt til å redusere usikkerhet og risiko i konsekvensvurderingene.

4.4 Konklusjon og anbefalinger

Konsekvensutredningen har ikke identifisert alvorlige/kritiske negative virkninger av tiltaket for de fire deltemaene som er vurdert.

Konsekvensvurderingene viser ingen signifikante forskjeller i konsekvensgrad mellom utbyggingsalternativene for deltemaene parkering, trafikk og logistikk. For deltema mobilitet er konsekvensene mindre negativ for Alternativ 3 og 4, og disse er derfor samlet sett rangert foran Alternativ 1 og 2.

Samlet vurdert er konsekvensgraden vurdert til uendret eller liten negativ, før avbøtende tiltak. Avbøtende tiltak som beskrevet i kap. 8.2 vil kunne gi forbedringer som utligner negative virkninger og samlet sett gir uendret konsekvensgrad. Dette gjelder spesielt ved utvidelse av fortauet langs vestsiden av Nygårdsgaten og innsnevring av kjørebane i sør/vestre del av Strømgaten. Dette vil være positive tiltak for mobilitet og fremkommelighet for myke trafikanter i området.

5 UTREDNING BYROM OG BYROMSBRUK

Deltema byrom og byromsbruk er beskrevet som følger i planprogrammet:

«Byrom kan defineres som rekreasjonsområdene og fellesskapets møteplasser til hverdag og fest, i en bysituasjon. Edvard Griegs plass er i dag et stort byrom delt i to rom av de to tverrgående paviljongene. Rundt inngangspartiet til Grieghallen er det byliv ved arrangementer, mens delen som vender mot Strømgaten i hovedsak fungerer som logistikkzone. Plassering av et nytt musikkteater på Edvard Griegs plass vil utgjøre en vesentlig endring i hvordan dette byrommet oppleves og leses. Byrom og byromsbruk har også en sosial dimensjon. Hvilke konsekvenser en endring av byrom kan få for barn og unge i denne bydelen, må derfor utredes. Lokalklimatiske forholdene i forhold til vindforhold og fuktighet virker inn på byrommets brukskvalitet. Endringer som følge av et nytt bygg på plassen må utredes. Gjeldende [arkitektur- og byformingspolitikk](#) skal være premissgiver for planlegging og den arkitektoniske utformingen. Nyskapende og variert arkitektur skal utvikles. Estetikk og kunst i byen skal prioriteres. Det er også viktig å følge opp føringene som er gitt av KDP sentrum og KPA for utforming og plassering av bygg i tett by. Utredningsområdet vil defineres nærmere i samråd med Bergen kommune.»

5.1 Grunnlagsdata

Som grunnlagsdata for verdivurderingene er gjeldende nasjonale, regionale og kommunale planer benyttet, i tillegg til befaringer i planområdet. For vurdering av påvirkning er det benyttet plan- og snittegninger samt visualiseringer av alternativene. Disse er laget så forenklet og generelle som mulig med hensyn til fotavtrykk og volum, men uten å fjerne seg fra det nye musikkteaterets romlige og funksjonelle behov.

5.2 Verdier

Det er verdivurdert ni delområder med betydning for byrom og byromsbruk i tiltakets influensområde, se temakart i vedlegg. Det vises til fagrapporten for ytterligere informasjon.

Delområder	Verdi
Delområde 1 - Edvard Griegs plass vest	Stor
Delområde 2 - Nina Griegs gate	Stor
Delområde 3 – Edvard Griegs plass øst	Middels
Delområde 4 – Strømgaten	Noe
Delområde 5 – Svalgang, sør	Middels
Delområde 6 – Svalgang, nord	Middels
Delområde 7 – Lars Hilles gate	Noe
Delområde 8 – Nygårdsgaten med tverrgater	Noe
Delområde 9 – Nygård skole indre gårdsrom	Stor

5.3 Sammenstilling konsekvenser byrom og byromsbruk

Tabellen under viser samlede konsekvenser og rangering for dette temaet. Det vises til KU-rapport byrom og byromsbruk samt kulturmiljø for ytterligere informasjon.

Delområder	Alt. 0	Alt. 1	Alt. 2	Alt. 3	Alt. 4
Byrom og byromsbruk					
Delområde 1 – Edvard Griegs plass vest	0	Noe	Ubetydelig	Ubetydelig	Noe

Delområde 2 – Nina Griegs gate	0	Ubetydelig	Ubetydelig	Positiv (+)	Ubetydelig
Delområde 3 – Edvard Griegs plass øst	0	Middels	Middels	Ubetydelig	Middels
Delområde 4 – Strømgaten	0	Noe	Noe	Ubetydelig	Noe
Delområde 5 – Svalgang, sør	0	Noe	Noe	Ubetydelig	Noe
Delområde 6 - Svalgang, nord	0	Ubetydelig	Ubetydelig	Ubetydelig	Ubetydelig
Delområde 7 – Lars Hilles gate	0	Ubetydelig	Ubetydelig	Ubetydelig	Ubetydelig
Delområde 8 - Nygårdsgaten med tverrgater	0	Noe	Noe	Positiv (+)	Noe
Delområde 9 – Nygård skole indre gårdsrom	0	Ubetydelig	Ubetydelig	Ubetydelig	Ubetydelig
Samlet vurdering byrom og byromsbruk	0	Noe negativ	Noe negativ	Ubetydelig (+)	Noe negativ
Samlet rangering byrom og byromsbruk		4	2	1	3

Tabellen viser at alternativ 1 slår ut som det dårligste alternativet når det gjelder tilpasning til byrom og byromsbruk. Konsekvensgraden er samlet satt til noe negativ (-). Årsaken er alternativets skala og dominans, særlig i delområdene 3 og 4. Dette gjelder både nærvirkning og fjernvirkning fra Fjellsiden. Bygningens volum og det nedsenkede amfiet fyller helt ut sørlige del av Edvard Griegs plass og skaper tydelige visuelle og funksjonelle barrierer knyttet til mobilitet for gående og syklende.

Alternativ 4 har også samlet konsekvens noe negativ (-), men kommer nest nederst i rangeringen. Konsekvensen er langt på veg den samme som for alternativ 1. En nedtrapping av bygningens volum gir et noe mildere inntrykk samlet sett, men alternativet bidrar likevel til økt fragmentering og skaper tydelige barrierer både visuelt og funksjonelt. Alternativet gir konsekvenser både for nærvirkning og fjernvirkning fra Fjellsiden.

Alternativ 2 er rangert som nest best med konsekvensgrad noe negativ (-). Årsaken til at dette alternativet kommer bedre ut enn alternativ 4 er fraværet av vareheis/rømningstrapp. Dette gir et mindre negativt inntrykk ved Nygård skole og sikrer en større sammenheng på vestre del av Edvard Griegs plass og gjennom Nina Griegs gate for gående og syklende.

Alternativ 3 kommer best ut fordi det er et vesentlig mindre bygg både i høyde, volum og arealbeslag totalt. Det gir større fleksibilitet i byrommene og sikrer god sammenheng med gatene rundt Griegshallen. Bygningsmassen over bakken er dessuten klart underordnet omkringliggende kvartaler og forbedrer forholdene for gående og syklende omkring det nye bygget og Griegshallen. Dette gjelder både nærvirkning og fjernvirkning fra Fjellsiden. Alternativet har samlet fått en ubetydelig konsekvensgrad da arealbeslaget som er synlig over bakken kun tar for seg de arealene som i dag er forbeholdt logistikk og drift av Griegshallen. Det strammer opp byrommet, sikrer funksjonelle uterom og danner bedre bevegelseslinjer for myke trafikanter.

6 UTREDNING KULTURMILJØ

Deltema kulturmiljø er beskrevet som følger i planprogrammet:

««Kulturmiljø» er en samlebetegnelse for kulturminner, kulturmiljøer og landskap. Begrepet understreker verdien av helhet og sammenheng i forvaltningen av kulturminner. Innenfor planområdet er det flere verdifulle kulturmiljø. Nygård skole er fredet og ligger innenfor hensynssone kulturmiljø bevaring Nygårdshøyden. Griegshallen ligger innenfor hensynssone kulturmiljø bevaring Historisk sentrum og er en del av kulturmiljøet Byparken, som har nasjonal interesse. Influensområdet må sees i sammenheng med fjernvirkninger for bystrukturen sett fra viktige utsiktspunkt. Influensområdet må også vurdere kulturmiljø som grenser til planområdet, dette gjelder blant annet verdiene i hensynssonene Nygårdshøyden samt Kulturaksen. Tiltaket må ivareta disse verdiene og konsekvensene av tiltaket må vurderes. I planleggingen må det legges vekt på at bygningsform og bebyggelsesstruktur tilpasses omgivelsene og at føringer i kommunes kulturminnestrategi blir fulgt. Føringer i KDP Sentrum og KPA2018/kulturmiljøplanen må også vektlegges.»

6.1 Grunnlagsdata

Som grunnlagsdata for verdivurderingene er gjeldende nasjonale, regionale og kommunale planer benyttet, i tillegg til befaringer i planområdet. For vurdering av påvirkning er det benyttet plan- og snittegninger samt visualiseringer av alternativene. Disse er laget så forenklet og generelle som mulig med hensyn til fotavtrykk og volum, men uten å fjerne seg fra det nye musikkteaterets romlige og funksjonelle behov.

6.2 Verdier

Det er verdivurdert fire delområder med betydning for kulturmiljø i tiltakets influensområde. Det vises til fagrapporten for ytterligere informasjon.

Delområder	Verdi
Delområde 1 – Grieghallen med Edvard Griegs plass og Nina Griegs gate	Stor
Delområde 2 – Nygård skole	Svært stor
Delområde 3 – Kulturaksen langs Lars Hilles gate	Stor
Delområde 4 – Bygårdsbebyggelsen på nedre Nygård	Stor

6.3 Sammenstilling og konsekvenser tema kulturmiljø

Tabellen under viser samlede konsekvenser og rangering for tema kulturmiljø. Det vises til fagrapport byrom og byromsbruk samt kulturmiljø for ytterligere informasjon.

Delområder	Alt. 0	Alt. 1	Alt. 2	Alt. 3	Alt. 4
Kulturmiljø					
Delområde 1 – Grieghallen med E. Griegs pl.	0	Stor (---)	Middels (--)	Middels (--)	Middels (--)
Delområde 2 – Nygård skole	0	Noe (-)	Ubetydelig	Middels (--)	Noe (-)
Delområde 3 – Kulturaksen langs Lars Hilles gt	0	Ubetydelig (0)	Ubetydelig	Ubetydelig	Ubetydelig
Delområde 4 – Bygårdsbebyggelsen Nygård	0	Middels (--)	Noe (-)	Ubetydelig (0)	Noe (-)
Samlet vurdering kulturmiljø	0	Middels	Noe negativ	Noe negativ	Middels
Samlet rangering kulturmiljø		4	2	3	3

Tabellen over viser at det er valgt ikke å rangere noen av alternativene som nummer 1, da ingen av alternativene utmerker seg som vesentlig bedre enn de andre.

Alternativ 1 og 4 er begge er gitt samlet konsekvensgrad middels negativ (--). Årsaken til dette ligger dels i at rømningstrapp og varelevering foran Nygård skole visuelt endrer situasjonen foran den fredete skolens inngangsparti, dels i at det nye bygget på Edvard Griegs plass vil være synlig fra Fjellsiden. Det vil gi fjernvirkning som både påvirker Grieghallen og bygårdsbebyggelsen på Nedre Nygård. Alternativ 4 er rangert som best av de to, da dette alternativet har et noe mindre volum og en nedskalert høyde som er bedre tilpasset kulturmiljøene.

Alternativ 2 og 3 er begge er gitt samlet konsekvensgrad liten negativ (-). I disse to alternativene skal det ikke etableres varelevering og rømningstrapp foran Nygård skole og dermed blir ikke den fredete skolens inngangsparti visuelt berørt. Alternativ 3 har betydelig mindre fjernvirkningseffekt fra Fjellsiden enn de andre alternativene, men har en stor risiko for setnings-skader på Grieghallen og Nygård skole i anleggsfasen og er derfor rangert lavere enn alternativ 2.

Alternativ 2 og 3 er begge er gitt samlet konsekvensgrad liten negativ (-). I disse to alternativene skal det ikke etableres varelevering og rømningstrapp foran Nygård skole og dermed blir ikke den fredete skolens inngangsparti visuelt berørt. Alternativ 3 har betydelig mindre fjernvirkningseffekt fra Fjellsiden enn de andre

alternativene, men har en stor risiko for setningssskader på Grieghallen og Nygård skole i anleggsfasen og er derfor rangert lavere enn alternativ 2.

7 UTREDNING ANLEGGSFASEN

Deltema anleggsfasen er beskrevet som følger i planprogrammet:

«Anleggsfasen omfatter perioden fra det tidspunktet da anleggsdriften planlegges og starter fram til det nye musikkteateret står ferdig til bruk. Påvirkning i anleggsfasen er ofte av midlertidig karakter, så som rigg- og anleggsområder, deponier, støv og luftforurensning. Det er i tillegg sikkerhetsrisiko i forbindelse med bruk av anleggsmaskiner og transport og aktiviteter ved inn- og utkjøring til planområdet. Anleggsfasen vil også kunne gi konsekvenser for gående, syklende, kollektivtrafikk og vegsystemer samt for omkringliggende kulturmiljøer.»

7.1 Grunnlagsdata

Notatet som er utarbeidet baserer seg på et notat om anleggsgjennomføring¹ og støyyvurderinger av anleggsfasen². Det er også innhentet kunnskap fra fagansvarlige for tema luftkvalitet, mobilitet og tilgjengelighet samt kulturmiljø. Arbeidet er gjort i dialog med utreder av ROS.

Arbeidet er delt inn i fem faser der varighet, påkrevd areal inkludert anleggs- og riggområder, type arbeider, omlegginger av gangveger, påvirkning av støv og støv samt avbøtende tiltak er beskrevet.

Tabell 7-1 Oversikt over anleggsfasene for alternativ 1

Griegkvartalet																																																													
Anleggsgjennomføring																																																													
Anleggsfaser rev 1		År 1												År 2												År 3												År 4												År 5											
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	1	2	3	4	5	6	7	8				
Fase 1- Etablering av byggegrupp for utstillingsarealer(BYA 2.500 m2)		█																																																											
Fase 2 -Riving av parkeringsanlegget														█																																															
Fase 3- Musikkteater råbygg tett hus,														█												█																																			
Fase 4- Musikkteater-fasader, innvendige arbeider, innredning og utstyr																										█												█												█											
Fase 5-Utstillingsareal, råbygg, tetthus, innvendige arbeiderer																																						█												█											
Fase 5-Utomhusanlegg og byrom																																																		█											

7.2 Sammenstilling og konsekvenser tema anleggsfasen

Gjennom anleggsfasen vil tiltaket i ulik grad gi midlertidige virkninger for deltemaene arealbeslag, fremkommelighet og tilgjengelighet i byrommet. Permanente utslag er først og fremst knyttet til kulturmiljøene Nygård skole og Grieghallen, men også nærmeste bebyggelse på Nedre Nygård.

Tabell 7-2 Sammenstilling av konsekvenser for anleggsfasen

Alternativer	Beskrivelse av påvirkning	Grad av endring
Alternativ 1	Anleggsfase på ca. 4,5 år. Medfører en vesentlig utvidelse av eksisterende byggegrupp i fase 1 og dertil hørende risiko for setningssskader i omkringliggende bebyggelse. Vil generere støv gjennom store deler av anleggstiden, også når utstillings- og støttearealene skal etableres i fase 5.	Noe negativ mot vesentlig endring
Alternativ 2	Anleggsfase på 4 år. Medfører en mindre utvidelse av eksisterende byggegrupp. Vil generere støv gjennom store deler av anleggstiden, men i fase 5 når utearealene opparbeides vil støyen være betydelig mindre.	Noe negativ endring
Alternativ 3	Anleggsfase på drøye 6 år. Økning av byggegrupp under den eksisterende, krever en anleggsgrupp på vestsiden. Det kan være økt risiko med tanke på det å treffe	Vesentlig endring

¹ Erstad&Lekven 2024

² Cowi 2024

	på føringsveier og vannlommer når man er så dypt nede. Byggegroppen vil tilsvare volum nødvendig for byggegrop for etablering av utstillings- og støtteareal, uten at den altså skal brukes til bygg. Bratt og lang utkjøringsrampe vurderes å være svært utfordrende for anleggstrafikken. Anleggsgropen må gjenfylles og uteområdene reetableres etter at byggegropen er på plass. Alternativet vil generere støy gjennom store deler av anleggstiden og medføre store masseforflytninger, først ut av området til mellomlagring og deretter tilbakeføring for gjenfylling av anleggsgropen.	
Alternativ 4	Anleggsfase på ca. 4,5 år. Medfører en vesentlig utvidelse av eksisterende byggegrop i fase 1 og dertil hørende risiko for setningsskader i omkringliggende bebyggelse, herunder verdifulle kulturmiljø. Vil generere støy gjennom store deler av anleggstiden, også når utstillings- og støttearealene skal etableres i fase 5.	Noe negativ mot vesentlig endring

Vurderingen av de fire alternativene viser at de i ulik grad vil gi midlertidige virkninger for deltemaene arealbeslag, fremkommelighet og tilgjengelighet i byrommet. Anleggsfasen medfører støy og støv både på anleggsområdet og på vegene som må benyttes til transport av massene. En enkel beregning viser at mertrafikken som følger av uttransportering av masseuttak ikke vil gi store virkninger på kollektivtrafikken, selv ikke i alternativ 3 som medfører betydelig større massetransport. Det som skiller mellom alternativene, er lengde på anleggsperioden og volum på sprengte masser som skal transporteres vekk. Alternativ 2 kommer best ut, etterfulgt av alternativ 1 og 4. Alternativ 3 kommer desidert dårligst ut, som følge av en lang anleggsperiode og desidert størst volum av masser som skal både transporteres ut av området og tilbake igjen for å fylle igjen anleggsgropen. I tillegg viser en foreløpig vurdering at utkjøringsrampen som må etableres vil bli så bratt at lastebiler vil ha store problemer med utkjøring av masser.

Anleggsfasen for de fire alternativene varierer, som vist i tabellen under. Alternativ 1, 2 og 4 vil ha anleggsperioder på omkring 4 år, mens alternativ 3 skiller seg ut med å ha en vesentlig lengre anleggsperiode, anslått til drøye 6 år.

Tabell 7-3 Anleggsperiodens lengde for de fire alternativene

GRIEGKVARTALET	År 1												År 2												År 3												År 4												År 5												År 6												År 7											
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Alternativ 1	[Green bar]												[Green bar]												[Green bar]												[Green bar]												[Green bar]												[Green bar]												[Green bar]											
Fase 1 (6-8 mnd)	[Green bar]												[Green bar]												[Green bar]												[Green bar]												[Green bar]												[Green bar]												[Green bar]											
Fase 2 (6-6 mnd)	[Green bar]												[Green bar]												[Green bar]												[Green bar]												[Green bar]												[Green bar]												[Green bar]											
Fase 3 (ca. 17 mnd)	[Green bar]												[Green bar]												[Green bar]												[Green bar]												[Green bar]												[Green bar]												[Green bar]											
Fase 4 (29 mnd)	[Green bar]												[Green bar]												[Green bar]												[Green bar]												[Green bar]												[Green bar]												[Green bar]											
Fase 5 (utstillingsareal) (14 mnd)	[Green bar]												[Green bar]												[Green bar]												[Green bar]												[Green bar]												[Green bar]												[Green bar]											
Fase 6 (utombuss) (6-6 mnd)	[Green bar]												[Green bar]												[Green bar]												[Green bar]												[Green bar]												[Green bar]												[Green bar]											
Alternativ 2	[Green bar]												[Green bar]												[Green bar]												[Green bar]												[Green bar]												[Green bar]																							
Fase 1 (utgår)	[Green bar]												[Green bar]												[Green bar]												[Green bar]												[Green bar]												[Green bar]																							
Fase 2 (5-6 mnd)	[Green bar]												[Green bar]												[Green bar]												[Green bar]												[Green bar]												[Green bar]																							
Fase 3 (ca. 17 mnd)	[Green bar]												[Green bar]												[Green bar]												[Green bar]												[Green bar]												[Green bar]																							
Fase 4 (29 mnd)	[Green bar]												[Green bar]												[Green bar]												[Green bar]												[Green bar]												[Green bar]																							
Fase 5 (utombuss) (6 mnd)	[Green bar]												[Green bar]												[Green bar]												[Green bar]												[Green bar]												[Green bar]																							
Alternativ 3	[Green bar]												[Green bar]												[Green bar]												[Green bar]												[Green bar]												[Green bar]																							
Fase 1 (7-9 mnd)	[Green bar]												[Green bar]												[Green bar]												[Green bar]												[Green bar]												[Green bar]																							
Fase 2 (inntil 14-15 mnd)	[Green bar]												[Green bar]												[Green bar]												[Green bar]												[Green bar]												[Green bar]																							
Fase 3 (ca. 23 mnd)	[Green bar]												[Green bar]												[Green bar]												[Green bar]												[Green bar]												[Green bar]																							
Fase 4 (29 mnd)	[Green bar]												[Green bar]												[Green bar]												[Green bar]												[Green bar]												[Green bar]																							
Fase 5 (påløsing byggegrop) (17 mnd)	[Green bar]												[Green bar]												[Green bar]												[Green bar]												[Green bar]												[Green bar]																							
Fase 6 (utombuss) (6-6 mnd)	[Green bar]												[Green bar]												[Green bar]												[Green bar]												[Green bar]												[Green bar]																							
Alternativ 4	[Green bar]												[Green bar]												[Green bar]												[Green bar]												[Green bar]												[Green bar]																							
Fase 1 (6-8 mnd)	[Green bar]												[Green bar]												[Green bar]												[Green bar]												[Green bar]												[Green bar]																							
Fase 2 (5-6 mnd)	[Green bar]												[Green bar]												[Green bar]												[Green bar]												[Green bar]												[Green bar]																							
Fase 3 (ca. 17 mnd)	[Green bar]												[Green bar]												[Green bar]												[Green bar]												[Green bar]												[Green bar]																							
Fase 4 (29 mnd)	[Green bar]												[Green bar]												[Green bar]												[Green bar]												[Green bar]												[Green bar]																							
Fase 5 (utstillingsareal) (14 mnd)	[Green bar]												[Green bar]												[Green bar]												[Green bar]												[Green bar]												[Green bar]																							
Fase 6 (utombuss) (6-6 mnd)	[Green bar]												[Green bar]												[Green bar]												[Green bar]												[Green bar]												[Green bar]																							

Permanente utslag er først og fremst knyttet til rystelser og setninger som kan berøre kulturmiljøene Nygård skole og Grieghallen. For nærmeste bebyggelse på Nedre Nygård er risikoen mindre. For alle disse gjelder det at risikoen kan minimeres med planlegging og prosjektering der det tas høyde for slike uønskede hendelser. Alternativ 2 kommer best ut også når de gjelder permanente utslag. De tre andre alternative medfører alle en viss risiko for uønskede hendelser for nærliggende kulturmiljøer. Med alternativ 3 er imidlertid risikoen betydelig høyere på grunn av den dype anleggs- og byggegropen. Alternativ 3 gir også risiko for forstyrrelser i grunnvannet.

En samlet vurdering av anleggsfasen for de fire alternativene tilsier at alternativ 3 ikke kan anbefales da det medfører vesentlige endringer hvorav noen er av permanent karakter. Alternativ 2 kommer best ut, men er ikke realistisk å bygge da alternativet ikke inkluderer utstillings- og støtteareal. Alternativ 1 og 4 gir negative endringer, men vurderes som akseptable.

8 SAMMENSTILLING KU-TEMAENE

Det er konsekvensutredet fire alternative løsninger for utvikling av Griegkvartalet som er sammenlignet mot et 0-alternativ (dagens situasjon). Resultatene for de utredningspliktige temaene Byrom og byromsbruk, Kulturmiljø samt Trafikk, mobilitet, logistikk herunder parkering er presentert i tabellen under. Konsekvensene av anleggsfasen er i hovedsak midlertidige og er av den grunn utelatt fra sammenstillingen, i tråd med gjeldende utredningsmetodikk.

Vurderinger av konsekvens	Alternativer				
	0-alt	Alternativ 1	Alternativ 2	Alternativ 3	Alternativ 4
Trafikk, mobilitet, logistikk og parkering	0	Ubetydelig/noe negativ konsekvens (0/-)	Ubetydelig/noe negativ konsekvens (0/-)	Ubetydelig/noe negativ konsekvens (0/-)	Ubetydelig/noe negativ konsekvens (0/-)
		2	2	1	1
Byrom og byromsbruk	0	Noe negativ konsekvens (-)	Noe negativ konsekvens (-)	Ubetydelig konsekvens (0)	Noe negativ konsekvens (-)
		4	2	1	3
Kulturmiljø	0	Middels negativ konsekvens (--)	Noe negativ konsekvens (-)	Noe negativ konsekvens (-)	Middels negativ konsekvens (--)
		4	2	3	3
Samlet konsekvens		Middels negativ konsekvens (--)	Noe negativ konsekvens (-)	Noe negativ konsekvens (-)	Middels negativ konsekvens (--)
Rangering	0	4	2	1	3
Begrunnelse for rangering		Gir stort fotavtrykk og størst volum/høyde. Innskrenker muligheter for bruk av plassen (mobilitet, logistikk og byrom) og vil være godt synlig fra omkringliggende områder og fra fjernperspektiv.	Fotavtrykk og volum likt alt 1 gir samme konsekvenser for mobilitet og logistikk samt for fjern og nærvirkninger. Fravær av vareheis og rømningstrapp foran Nygård skole, gjør at alternativ 2 kommer bedre ut enn alternativ 1 og 4.	Betydelig mindre fotavtrykk og volum/høyde over bakken gir større muligheter for bruk av plassen og er mindre synlig fra omkringliggende områder og fra fjernperspektiv.	Gir et fotavtrykk tilnærmet likt alternativ 1, men musikkteateret er lavere. Innskrenker muligheter for bruk av plassen (mobilitet, logistikk og byrom) men vil være mindre synlig fra omkringliggende områder og fra fjernperspektiv enn alternativ 1 og 2.

Samlet viser konsekvensutredningene at alternativ 3 rangeres som best. Årsaken ligger i lavt volum over bakken og et lite fotavtrykk. Alternativ 2 uten utstillings- og støtteareal rangeres som nest best, foran alternativ 4. Alternativ 1 rangeres lavest grunnet størst fotavtrykk og volum.

For anleggsfasen er det alternativ 3 som peker seg ut som det dårligste alternativet grunnet en lang og omfattende anleggsfase. Det er ingen vesentlige forskjeller mellom alternativ 1 og 4, som rangeres som noe dårligere enn alternativ 2.

Oppsummert er ingen av alternativene er uten negativ konsekvens verken for de vurderte miljøtemaene, for trafikk ol. eller for anleggsfasen. Det er imidlertid vurdert å være et forbedringspotensial i alle alternativene. Disse bør legges til grunn i den videre utviklingen fram til et plangrep. Dette omtales nærmere i neste kapittel.

9 AVBØTENDE TILTAK OG VIDERE UTVIKLING AV PLANGREPET

9.1 Avbøtende tiltak

Konsekvensutredningen har til hensikt å synliggjøre hvordan fagtemaene kan bli berørt av en utvikling av Griegkvartalet og løsningene er utredet på prinsipielt nivå iht. planprogrammets krav.

De fem temarapportene foreslår avbøtende tiltak som kan kompensere for tiltakets ulemper. Følgende tiltak vil avbøte negative virkninger innenfor fagtemaene:

Tema Trafikk, mobilitet, logistikk herunder parkering	
Deltema	Muligheter for avbøtende tiltak
Logistikk og varelevering	<ul style="list-style-type: none"> • Utforming av soner for kjøretøybevegelser, biloppstilling og lasting/lossing som tydeliggjør bruk av arealet til transportfunksjon sett i forhold til arealer som er prioritert for gange og opphold. • Organisatoriske tiltak for å sikre god flyt av vareleveringskjøretøy inn-ut, slik at man unngår opphoping av kjøretøy og funksjonelle problemer med praktisk varelevering
Mobilitet	<ul style="list-style-type: none"> • Utvidelse av fortauet langs sørsiden av Nygårdsgaten som i dag har de største trafikkmengdene i området. Bredde anbefales å være minimum 2,5 meter. Dette vil gi bedre mobilitet/fremkommelighet for myke trafikanter langs den viktigste gangaksen i området. Minimum bredde langs nordsiden av Nygårdsgaten inn mot nybygget bør også være 2,5 meter eller bredere.
	<ul style="list-style-type: none"> • Eventuelle muligheter for en bedre, sammenhengende gangakse langs nordsiden av Grieghallen (langs vestsiden av Lars Hilles gate) som følge av at nedkjøringsrampen til dagens parkeringsanlegg ev. forsvinner, vil gi de myke trafikantene et forbedret tilbud, særlig i aksene mellom ByGarasjen/Busstasjonen til inngangspartiet i front av Grieghallen.
	<ul style="list-style-type: none"> • For å opprettholde god plass til opphold og trafikkflyt i forbindelse med arrangement, vil det være en fordel å begrense ev. bygg/installasjoner/møblering på den nordre delen av Edvard Griegs plass.
	<ul style="list-style-type: none"> • Innsnevring av Strømgaten til ett kjørefelt i sør/vestre del, vil gi mer plass til gående og syklende langs Strømgaten, og dette vil være positivt for mobilitet for myke trafikanter.

Tema Byrom og byromsbruk

Av de fire utredete alternativene for utbygging av Griegkvartalet er ingen vurdert som realistiske å videreføre direkte til et planforslag uten forbedringer. Det er konkretisert skadebegrensende tiltak som bør tas videre ved utarbeiding av planforslaget. Disse gjelder tilpassing av fotavtrykk, volum og arkitektur for å skape mest mulig rom på Edvard Griegs plass og best mulig tilpassing til Grieghallen og omkringliggende bebyggelse. Oppholdssoner og byrom må tilrettelegges slik at de er skjermet for vær og vind, har gode solforhold samt møbleres slik at de kan betjene ulike brukergrupper. Tiltaket må også sørge for at nye ganglinjer får økt attraktivitet og trygghet.

Tema Kulturmiljø

Av de fire utredete alternativene for utbygging av Griegkvartalet er ingen vurdert som realistiske å videreføre direkte til et planforslag uten forbedringer. Det er konkretisert skadebegrensende tiltak som bør tas videre ved utarbeiding av planforslaget. KU-rapporten framlegger følgende tiltak:

- Justering og tilpasning av vareheis/rømningsstrapp til utstillings- og støttearealet (alternativ 1 og 4)
- Justering og tilpasning av inngangspartiet til musikkteateret og utstillings- og støttearealet (alternativ 1, 2 og 4)
- Justering og tilpasning av musikkteaterets form, høyde og materialitet (alle alternativene)

Tema Anleggsfasen

Avbøtende tiltak for anleggsfasen gjelder alternativene 1, 2 og 4, da alternativ 3 ikke anbefales på grunn av anleggstekniske utfordringer. Det anbefales

- Tiltak for å unngå rystelser i grunnen og dermed skjerme kulturmiljøene Grieghallen og Nygård skole
- Støyreduserende tiltak i forbindelse med etablering av byggefasen, anleggstrafikk samt oppføring av nybygg
- Tiltak for å unngå spredning av støv som følge av anleggsaktivitet

Se KU-rapportene for utfyllende liste over avbøtende tiltak.

9.2 Videre utvikling av plangrepet

Det endelige plangrepet skal utvikles blant annet med bakgrunn i resultatene framkommet i KU. I prosessen fram til et planforslag må resultatene i konsekvensutredningen derfor tas hensyn til, for å finne de prinsippene og grepene som gir minst mulig påvirkning.

Uavhengig av alternativ vil en utbygging på Edvard Griegs plass skape endring i området. Åpne, flate plasser er et knapphetsgode i Bergen sentrum og representerer et potensiale for bruk/flerbruk. Gjennom konsekvensutredningen er dagens situasjon og bruk analysert.

Metodikken som brukes for gjennomføring av KU gir oss noen rammer som ikke nødvendigvis tillater å vektlegge det potensialet et område har, eller åpner for å vurdere de fremtidsmuligheter som et tidvis uprogrammert byrom gir. Plassen er stor og kan romme mye. Uansett alternativ er det mulig å stramme opp plassen og gatene rundt uten å bruke opp dette byrommet. En utbygging kan dermed representere en forbedring, tydeligere programmering og invitere til mer og ny aktivitet i denne delen av sentrum. Selv om disse aspektene ikke kommer konkret frem i vurdering av påvirkning og konsekvens i vurderingene av byrom og byromsbruk, mener vi at det er viktig å ha dette med seg i den overordnede vurderingen av konsekvens for de ulike utbyggingsalternativene. Dette åpner metodikken for å ta med i en samlet vurdering.

I henhold til planprogrammet og innspill fra plan- og bygningsetaten er det utredet fire prinsipielle alternativer for utbygging av Griegkvartalet. To av disse er utredet uten utstillings- og støtteareal. De krever mindre areal og fotavtrykk på bakkeplan, noe som slår positivt ut i konsekvensutredningen, særlig for byrom- og byromsbruk. Det er likevel viktig å påpeke at alternativ 3 har en vesentlig svakhet med en vesentlig lengre anleggsfase, på grunn av de store arbeidene som må gjøres under bakken. Anleggstiden vil påvirke byromsbruken negativt og gjøre attraktiviteten til området lavere over en lang periode. Omfanget av anleggsvirksomheten medfører samtidig en økt risiko for setningsskader på kulturmiljøene Grieghallen og Nygård skole. Alternativet er derfor ikke å anbefale sett i lys av de to fagtemaene. Alternativet vil heller ikke oppfylle prosjektets mål om å realisere Griegkvartalet som en kulturarena der det også etableres et utstillings- og støtteareal som kan erstatte det eksisterende messearealet under Edvard Griegs plass. Derfor er alternativ 2 og 3 vurdert som mindre realistiske og byggbare. Alternativ 1 og 4 kan begge oppfylle prosjektets mål, men KU-vurderingene viser samtidig at det er et stort potensial for å utvikle disse videre.

Det henstilles om at resultatene fra konsekvensutredningen tas med når plangrepet utvikles videre. Ingen av de prinsipielle alternativene som er utredet kan føres direkte videre til et planforslag, men konsekvensutredningen påpeker muligheter og svakheter ved prinsippene. I utarbeidningen av planforslaget anbefales det å se til vurderingene og ikke minst de foreslåtte avbøtende tiltakene for å sikre at de kartlagte verdiene blir ivarettatt

på best mulig måte, til glede for alle nåværende og framtidige brukere av Grieghallen, Edvard Griegs plass og det kommende Griegkvartalet.

10 REFERANSER

Miljødirektoratet, 2023: Håndbok M-1941, konsekvensutredning av klima og miljø

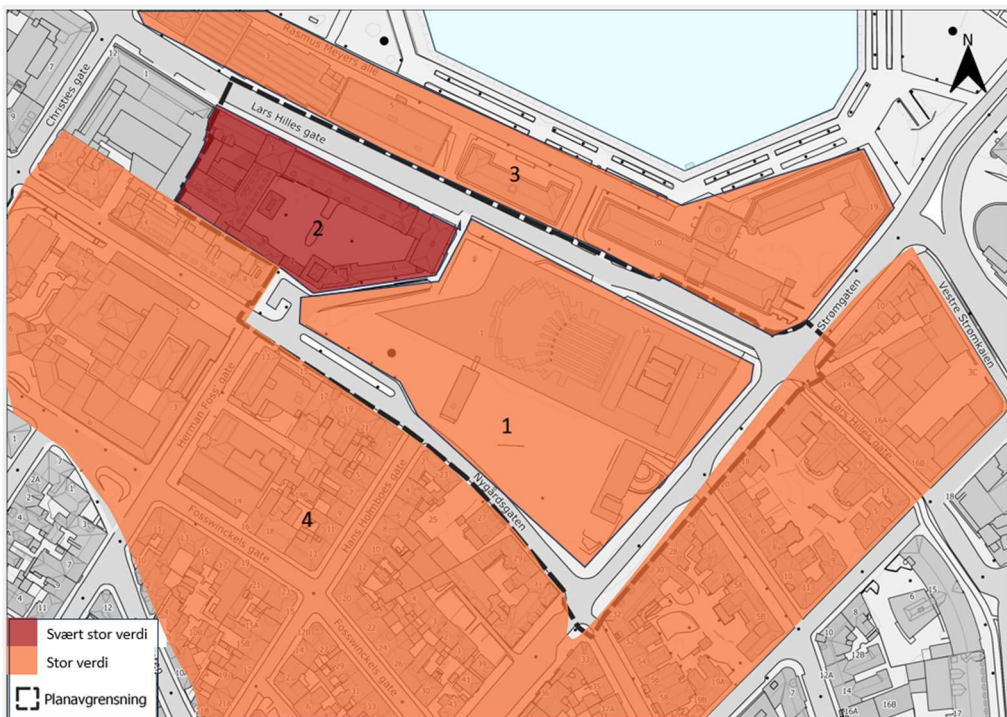
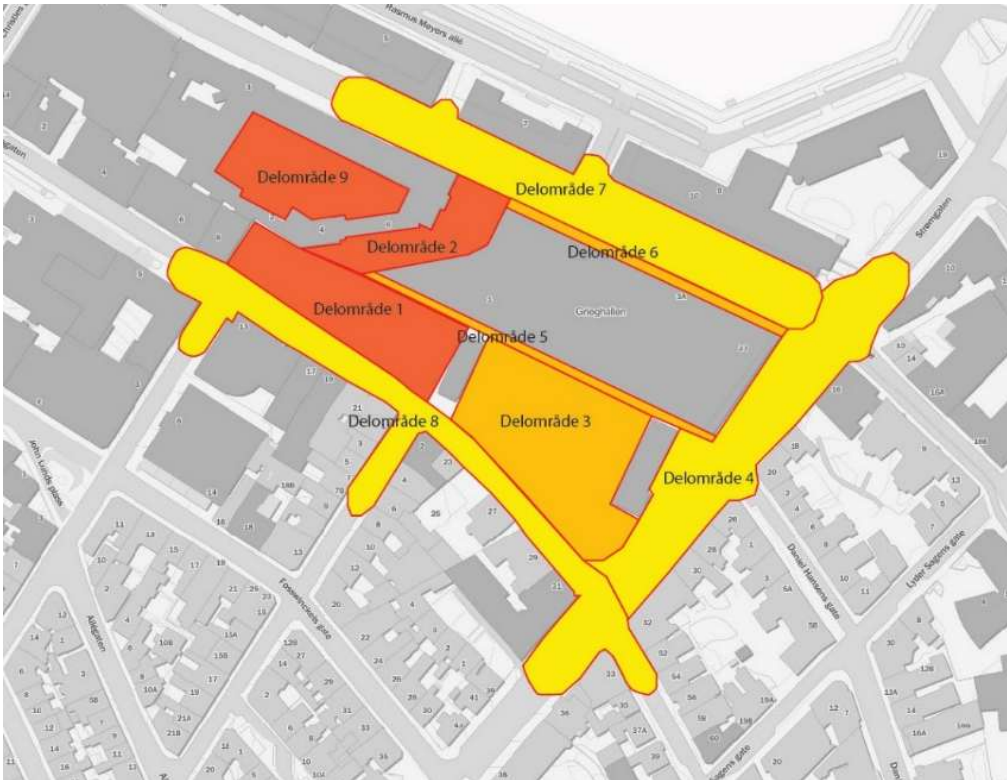
Plan- og bygningsloven: <https://lovdata.no/dokument/NL/lov/2008-06-27-71>

Siv. Ing. Helge Hopen AS, 2024: Griegkvartalet – KU Fagtema trafikk/mobilitet og logistikk, herunder parkering

Vill Plan, 2024: Griegkvartalet – KU Tema byrom og byromsbruk samt tema kulturmiljø

Vill Plan, 2024: Griegkvartalet – KU Tema anleggsfasen

11 VEDLEGG

Uten betydning for KU	Noe verdi	Middels verdi	Stor Verdi	Svært stor verdi
-----------------------	-----------	---------------	------------	------------------

Øverst: Verdikart tema byrom og byromsbruk. Nederst: Verdikart tema kulturmiljø

